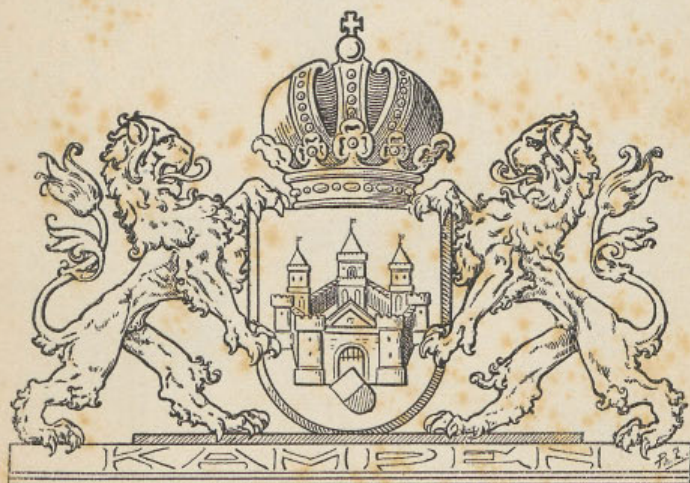

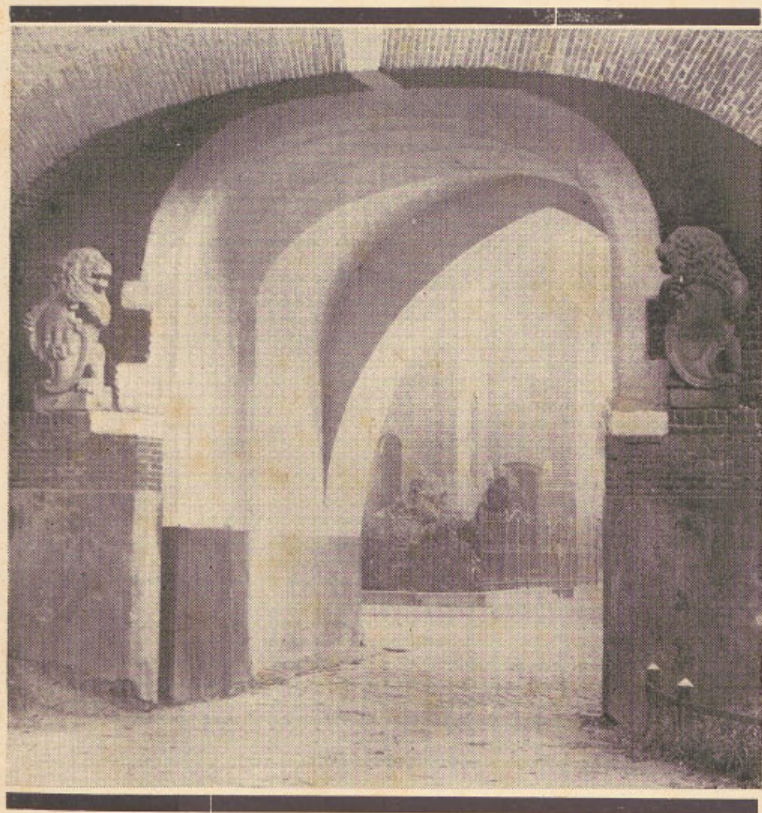
KAMPER ALMANAK

VOOR HET JAAR

1929

Drukkerij Ph. Zalsman - Kampen.

DOORGANG BROEDERPOORT VANAF HET PLANTSOEN,
DE BOOG MET SLUITSTEEN IN HET MIDDEN, DAG-
TEEKENT VAN 1714, TOEN MEN WELLICHT OOK DE
GEVELTOP VAN DEZEN GEVEL VERWIJDERD HEEFT
EN HET DAK ALDAAR WIJZIGDE. -O- DE BEIDE 18^E
EEUWSCHE LEEUWEN ZIJN DIE WELKE VROEGER AAN
DE OVERZIJDE NEVENS ZIJN DE OUDE IJSELBRUG STONDEN.

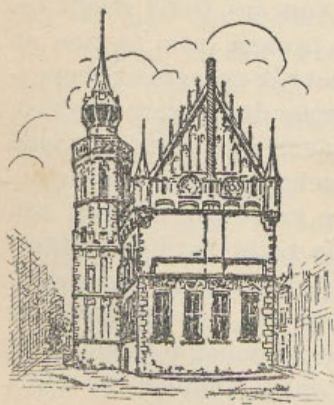
Een woord vooraf.

De **KAMPER ALMANAK** — zoo schreef ik bij het verschijnen van den eersten jaargang in het woord „Ter Inleiding” — kan geacht worden in een bestaande behoefte te voorzien. De Uitgever heeft blijkbaar de ondervinding opgedaan en de overtuiging gekregen, dat dit inderdaad het geval is en dat de burgerij en de vreemdelingen, die zich hier vestigen, zijn onderneming op prijs stellen, zoodat hij den moed heeft een tweeden jaargang het licht te doen zien, waarin eenige onvolledigheden van den eersten jaargang zijn aangevuld en enkele onjuistheden zijn verbeterd.

Natuurlijk heeft een Almanak alleen dan zijn volle waarde, als hij elk jaar opnieuw verschijnt. In den loop van een jaar verandert er veel op elk gebied, zoodat een uitgave van een vorig jaar geen betrouwbare vraagbaak meer kan zijn, en nog slechts historische waarde heeft. Daarom te meer is het een verblijdend feit, dat

ook voor 1929 dit werk verschijnt. We hopen dat het door voortdurende belangstelling van alle Kampenaren een blijvende periodiek moge worden.

De Uitgever heeft niet alleen oog voor de praktische zijde van dezen Almanak, ook een meer ideale strekking wenscht hij er aan te geven. Bij den eersten jaargang

heeft hij daarvan reeds blijk gegeven door er verschillende bijdragen en plaatjes in op te nemen, die in betrekking staan tot de geschiedenis van de stad. Zoo kwamen er in voor een afbeelding van de mooie doorgangspoort in den Nieuwen Toren en twee afbeeldingen van beelden, die deel uitmaken van de prachtschouw in ons Oude Raadhuis. Men zie er den eersten jaargang van dezen Almanak nog eens op na en geniete van die prachtige allegorische beelden van Geloof en Hoop, die den schoorsteen versieren, en lette op die heerlijk gevormde kinderbeeldjes, die de genoemde beelden vergezellen. Welk een meester moet die *Colijn de Nole* wel geweest zijn, die zulk een kunstwerk als die schoorsteen is, kon vervaardigen. En dit zijn nog maar enkele beelden van de vele, die aan die schouw te bewonderen zijn. Er is aan dit meesterwerk nog veel meer moois te zien, let maar eens op die keur van historische reliefs uit de Bijbelsche en de Romeinsche geschiedenis, die door zijn kunstenaarshand gebeiteld zijn en die het oog bekoren door compositie en uitvoering.

Waarlijk, de burgerij van Kampen mag wel trotsch zijn op dit prachtstuk van beeldhouwwerk, waarvan men de wedergade bijna niet vindt. Het vormt het hoofdbestanddeel van de Schepenzaal van ons Oude Raadhuis. Behalve dit is er nog veel meer in deze zaal te zien en te genieten. Neem bijvoorbeeld het rijk-gesneden Schepengestoelte naast den schoorsteen, waar de rechters zetelden, die vonnis hadden te vellen over de van misdaad beschuldigden, en bezie die prachtig gesneden engelenfiguurtjes op de hoeken van de kroonlijst, elk met een krans in de hand, waarmede de rechtvaardige rechters gekroond worden. Vestig uw oog op de beide rugpaneelen met de allegorische voorstellingen van Gerechtigheid en Liefdadigheid, in relief uitgevoerd; beschouw de schilderij boven het gestoelte, dat het Laatste Oordeel voorstelt,

en zeg of hier niet een geheel verkregen is, dat het oog bekoort en de zinnen streelt. Voeg bij dit alles de vaandels, pieken, hellebaarden, brandspuiten, die in deze zaal aanwezig zijn, en de gildebekers, penningen, munten, geschreven boeken, bouwfragmenten en andere belangrijke zaken, die hier bewaard worden, en men zal moeten bekennen, dat niemand verzuimen mag deze merkwaardige historische zaal, die ongeschonden tot ons gekomen is — schoon zij reeds van 1545 dagteekent — te gaan bezien.

Ook het uitwendige van het gebouw is belangrijk en merkwaardig. Het sluit zich geheel aan bij de raadhuizen uit dien tijd, gelijk er nog enkele meer in ons land worden aangetroffen. Dat type van gebouwen kenmerkt zich door den laat-Gothischen stijl, waarin zij gebouwd zijn, en door de beelden, die den voorgevel sieren. Ook deze mist men hier niet: het zijn de portretfiguren van Karel den Grooten en Alexander den Grooten en de allegorische beelden van de Matigheid, de Trouw, de Gerechtigheid en de Liefdadigheid. Zij rusten alle op rijk-gebeeldhouwde kraagsteenen.

Der bezichtiging waard is ook het kunstig gesmeed ijzeren hek- of traliewerk aan den voorgevel, gelijk er ook een aan den achtergevel aanwezig is, en dat diende om vandaar uit aan de burgerij besluiten en verordeningen mede te deelen. Ook werden van deze *loive*, zooals dit traliewerk genoemd werd, bij bijzonder plechtige gelegenheden gouden en zilveren munten geworpen onder het volk, dat op de straat stond.

Alleraardigst is ook het schilderachtige Schepentorentje aan den achtergevel met zijn mooie peervormige bekroning, terwijl de zijgevel, die reeds van verre in de Oude Straat te zien is, een heel mooie werking heeft. Het onderste gedeelte van dezen gevel bevindt zich niet meer in den oorspronkelijken toestand, maar de top, die

oordeelkundig gerestaureerd is. prijkt nog in al zijn luister en wordt verrijkt door een schroefvormig uitgebouwd schoorsteen.

Vroeger was er in den gevel aan de Oude Straat een ingang met bordes. Beide waren van lateren tijd en hebben dus tot den oorspronkelijken aanleg niet behoord. Toch is het m.i. te betreuren, dat die ingang en trap, die op historischen grond recht hadden om behouden te blijven, en die den gevel eer verrijkten dan ontsierden, in 1899 zijn verwijderd.

E. D. J. DE JONGH Jr.
